

NOTAT

18. december 2012

Orientering om Dansk Internationalt Skibsregister, DIS, 2012

Nedenfor følger en orientering om udviklingen i Dansk Internationalt Skibsregister (DIS) omhandlende 2011 og det meste af 2012. Nærværende orientering følger samme opgørelsesmetode som orienteringen i 2011.

a. Sammensætningen af den danske handelsflåde

I november 2012 var der registreret 634 skibe i DIS, jf. tabel 1, og bruttotonnagen var opgjort til ca. 11,75 mio. Der har været en nettotilgang på 18 skibe registreret i DIS i 2011, og i 2012 er der foreløbigt (indtil november 2012) sket en nettotilgang på 12 skibe. Der har været en mindre stigning i bruttotonnagen siden 2011.

Udviklingen i tonnage registreret under dansk flag sammenlignet med tonnage ejet af danske rederier og registreret i både danske og udenlandske registre fremgår også af tabel 1. Tonnagen under dansk flag er stort set stabil fra 2010 til 2012, mens der ses en stigning i den samlede tonnage, der er ejet af danske rederier på ca. 2,2 mio. fra 2009 til 2012.

Som noget nyt er der i dette års orientering foretaget en opgørelse af skibe opereret af danske rederier. Opgørelsen er baseret på information fra IHS Fairplay – World Fleet Statistics og Danmarks Rederiforening. Der foreligger alene oplysninger om opereret tonnage fra og med 2007.

Opgørelsen af opereret tonnage er relevant, da det er et forretningsområde, der har fortsat større betydning for danske rederier, hvilket nedenstående tabel også viser. Danmark er således i dag blandt verdens største tonnageoperatører.

Tabel 1: Skibe registreret i DIS, tonnage registreret i DIS og Dansk Skibsregister (DAS), danskejet tonnage samt dansk opereret tonnage

År	Antal skibe i DIS	Registreret i dansk register (tonnage over 100)	Ejet af danske rederier (tonnage over 1.000)	Skibe opereret af danske rederier (tonnage over 100)
2000	574	6.823	13.570	-
2001	528	6.913	13.010	-
2002	510	7.337	12.901	-
2003	502	7.498	12.797	-
2004	483	7.522	13.205	-
2005	489	8.006	15.186	-
2006	494	8.521	17.088	-
2007	500	9.171	21.152	38.636
2008	538	10.294	24.197	40.529
2009	570	11.002	25.297	40.703
2010	604	11.719	26.435	42.117
2011	622	11.601	28.855	50.246
2012	634	11.750	27.462	62.517

Note: Alle data er fra ultimo året med undtagelse af tallene for 2012, hvor opgørelsen af antal skibe i DIS er foretaget pr. 6. november 2012, registreret tonnage er fra IHS Fairplay i oktober 2012, opgørelsen af tonnage ejet af danske rederier er fra IHS Fairplay den 6. november 2012 og opgørelsen af skibe opereret af danske rederier er fra Danmarks Rederiforening (skibsfarten i tal) fra november 2012. Registreringerne i Dansk Skibsregister (DAS) indbefatter både dansk og udenlandsk ejede skibe. Kolonnen for tonnagen ejet af danske rederier omfatter registreringer både i Danmark og i udlandet. Dansk ejet er defineret som rederier med hovedkontor i Danmark. Opereret tonnage omfatter dansk og udenlandsk ejede skibe opereret fra rederier med hovedkontor i Danmark.

Kilde: Søfartsstyrelsen, IHS Fairplay - World Fleet Statistics og Danmarks Rederiforening.

b. Beskæftigelsen i den danske handelsflåde

Tabel 2 viser antallet af tjenestegørende på skibe i DIS, hvor man kan følge udviklingen i de enkelte kategorier af tjenestegørende gennem en år-række. Tabellen vedrører mønstrede søfarende pr. 30. september det pågældende år. Tabellen omfatter derfor ikke personer, der fortsat er i arbejde, men som pr. 30. september ikke befinder sig på et skib, fx på grund af ferie, afspadsering eller sygdom. Det reelle beskæftigelsestal er således højere. Der henvises her også til tabel 3, der angiver antallet af personer med dansk bopæl, der modtager DIS-indkomst.

Mønstringstallene i tabel 2 indbefatter officerer og anden besætning. Begrebet ”anden besætning” dækker dæks- og maskinbesætning samt kabys- og servicepersonale og reparatører.

Det er en generel tendens, at der siden 2007 er kommet flere skibe i DIS, og at der også er opgjort flere tjenestegørende på skibe i DIS. Stigningen består især af udenlandske søfarende, idet antallet af danske søfarende har været relativt konstant. Dette forhold kan bl.a. tilskrives, at en stor del af væksten i antallet af skibe er baseret på indflagning af udenlandsk tonnage, der har bevaret deres besætning i forbindelse med indflagning.

Tabel 2: Tjenestegørende på skibe i DIS pr. 30. september, 2000-2012

År	Antal skibe pr. 30/9	Total	Besætningskategorier		Besætningens nationalitet			
			I alt	Office-rer	Anden besætning	Danskere	Udlændinge	
							EU/EØS	3. lande
2000	578	6.601	2.574	4.027	3.647	394	2.560	
2001	558	6.342	2.367	3.975	3.516	390	2.436	
2002	513	6.375	2.331	4.044	3.648	456	2.274	
2003	500	6.392	2.295	4.097	3.486	451	2.455	
2004	491	6.447	2.319	4.128	3.483	920	2.044	
2005	488	6.486	2.358	4.128	3.322	931	2.267	
2006	497	7.109	2.495	4.614	3.290	1.022	2.732	
2007	493	6.856	2.449	4.407	2.885	977	2.997	
2008	535	7.759	2.844	4.915	2.965	1.029	3.765	
2009	560	7.677	2.884	4.793	2.822	913	3.942	
2010	599	8.283	3.153	5.130	2.869	1.102	4.308	
2011	621	9.406	3.595	5.811	2.987	1.448	4.907	
2012*	634	9.316	3.715	5.601	2.974	1.583	4.759	

Note: Tallene fra 2012 er opgjort pr. 31. juli 2012, da det grundet en teknisk fejl er senest tilgængelige tal for 2012.

Kilde: Mønstringsindberetninger fra rederier med skibe i DIS suppleret med Søfartsstyrelsens oplysninger om besætningens størrelse på passagerskibe.

Tabel 3 viser antallet af personer med bopæl i Danmark, som modtager DIS-indkomst. Dette omfatter både søfarende, der er påmønstret, og søfarende der er hjemme. Tallene i tabel 3 er derfor højere end i tabel 2 og giver et mere reelt billede af antallet af personer i beskæftigelse på DIS-skibe. Tallene dækker alene personer med bopæl i Danmark.

Opgørelsen er baseret på en stikprøve fra Økonomi- og Indenrigsministeriets lovmodel, som omfatter 1/3 af alle indkomstforhold for personer med bopæl i Danmark. Økonomi- og Indenrigsministeriet oplyser, at de senest tilgængelige tal vedrører 2010.

Ca. 8.200 søfarende med bopæl i Danmark modtog i 2010 DIS-indkomst. Heraf modtog knap 6.000 danske søfarende en DIS-indkomst på over 100.000 kr. De søfarende, der modtager en lavere DIS-indkomst (nettoindkomst) end 100.000 kr., er fx personer under uddannelse (i praktik), personer, der har færdiggjort deres maritime uddannelse midt i året, personer, der går på pension, og personer, der kun har haft sæsonarbejde eller arbejder på deltid.

Opgørelsen viser, at der i perioden 2000 til 2010 har været et fald i det samlede antal personer, der modtager DIS-indkomst. Antallet af personer med DIS-indkomst på over 100.000 kr. udgør hovedparten af de ansatte.

Tabel 3: Personer med bopæl i Danmark, som modtager DIS-indkomst

År	Antal personer med bopæl i Danmark med DIS indkomst i alt	Heraf DIS indkomst over kr. 100.000,- (2012-priser)*
2000	9.804	6.651
2001	10.041	7.323
2002	9.975	7.053
2003	9.306	6.912
2004	8.715	6.522
2005	9.141	6.387
2006	9.291	6.333
2007	8.946	6.519
2008	8.952	6.300
2009	8.409	5.763
2010	8.160	5.760

Note: DIS-indkomst er for alle årene beregnet i 2012-priser, hvorimod tallene for DIS indkomst i den seneste DIS-orientering af 20. oktober 2011 var opgjort i 2011-priser. Derfor afviger tallene for DIS-indkomst i nærværende orientering fra tallene i 2011-orienteringen.

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriet på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

c. Dansk skibsfarts betydning for betalingsbalancen

Den langt overvejende del af indtægterne fra dansk skibsfart stammer fra transport af varer/råstoffer mellem udenlandske havne. Udsving i den globale handel har derfor stor indflydelse på indtjeningen.

Skibsfartens bruttoindsejling de sidste ti år fremgår af tabel 4. Skibsfartens valutaindsejling steg markant fra 2004 til 2008. I 2008 nåede bruttovaluta-indtjeningen et foreløbigt højdepunkt på 193,8 mia. kr., hvilket var en stigning på over 20 mia. kr. i forhold til året før.

Som følge af den økonomiske krise faldt bruttovalutaindsejlingen i 2009, men siden kan der igen observeres en positiv udvikling. Bruttoindsejlingen nærmer sig i 2011 og ventes i 2012 i følge Danmarks Rederiforening at være på niveau med eller lidt over rekordåret 2008. Skibsfartens bruttovalutaindtjening var i 2011 180,1 mia. kr. Tabellen viser også, at skibsfartens bidrag til betalingsbalancen fortsat er meget stor, hvilket afspejles ved, at skibsfarten udgør ca. 1/5 af den samlede danske vare- og tjenesteeksport.

Et vigtigt forhold for en stigende valutaindsejling er skibenes lasteevne, som opgøres i dødvægtstonnage. Ifølge oplysninger fra Danmarks Rederiforening er danske skibes lasteevne steget fra en dødvægtstonnage på ca. 6,4 mio. i 1988, hvor DIS blev indført, til ca. 13,8 mio. pr. 1. oktober 2012. Lasteevnen er således mere end fordoblet på 24 år.

Tabel 4: Skibsfartens bruttovalutaindtjening, andel af vare- og tjenesteeksporten, 2000-juni 2012, løbende priser

År	Skibsfartens bruttovalutaindtjening (mia. kr.)	Pct. af den samlede vare- og tjenesteeksport
2000	88	15
2001	94	15
2002	87	13
2003	90	14
2004	101	15
2005	128,8	17,0
2006	158,2	18,6
2007	172,0	19,5
2008	193,8	20,4
2009	139,3	17,6
2010	178,9	20,3
2011	180,1	18,8
Juli 11-juni 2012	188,9	19,3

Kilde: Danmarks Statistiks tal for betalingsbalancen og Søfartsstyrelsen på basis af Danmarks Statistiks data vedrørende betalingsbalancen.

Skibsfartens indtjening skal ses i sammenhæng med, at der også er betydelige valutaudgifter knyttet til skibsfartsområdet. Skibsfartens nettoeksport udregnes ved at trække udgifter til bl.a. køb af havnetjenester, timechartering af skibe m.v. og bunkring i udenlandske havne fra rederiernes indtægter.

I 2009 var nettoeksporten 14,2 mia. kr. Herefter har der været store udsving i nettoeksporten, der i 2010 var på 41,9 mia. kr. og i 2011 er opgjort til 23,1 mia. kr. Dette fremgår af tabel 5. Nedgangen i 2009 kan formentlig tilskrives den økonomiske krise, der har medført et fald i fragtraterne og en overkapacitet på markedet på grund af mindre global efterspørgsel på varer og tjenesteydelser, som også blev mærket i andre eksportintensive erhverv.

Tabel 5: Skibsfartens nettoeksport, 2003-2011, løbende priser

År	Skibsfartens nettoeksport (mia. kr.)
2003	19,0
2004	26,1
2005	35,8
2006	27,4
2007	25,0
2008	28,4
2009	14,2
2010	41,9
2011	23,1

Kilde: Søfartsstyrelsen på basis af Danmarks Statistik.